

راه خروج از جنگ

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

حمله متخلفانه آمریکا به تاسیسات هسته‌ای ایران برگ دیگری بر دفتر تعارضات بین ایران و آمریکا که شروع آن به کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ بازمی‌گردد، افزود. این حمله آمریکا، هم به لحاظ سیاسی محکوم است و هم از نظر حقوقی. از نظر سیاسی این حمله در شرایطی انجام شد که مذاکرات بین ایران و آمریکا درباره غنی‌سازی در جریان بود. اگرچه تا آخرین روزهای قبل از حمله اسرائیل اختلاف نظر بین دو طرف درباره غنی‌سازی باقی بود، اما همچنان احتمال گشایش در مذاکراتی که برای یکشنبه ۲۵ خرداد برنامه‌ریزی شده بود، وجود داشت. حمله اسرائیل در ۲۳ خرداد اگرچه ضربه‌ای اساسی به روند مذاکرات بود، اما همچنان امکان ازسرگیری مذاکرات بین ایران و آمریکا که رسماً در بُعد تهاجمی همکار اسرائیل نبود، وجود داشت.
باین‌حال، تجاوز آشکار آمریکا در اول تیر به ایران دورنمای مذاکرات را کاملاً تیره کرد.

از نظر حقوقی، تردیدی در اینکه حمله آمریکا تخلفی فاحش و گستاخانه از مهم‌ترین قواعد عرفی حقوق بین‌الملل است، وجود ندارد. بر اثر این حمله، هم قلمرو ایران مورد تجاوز قرار گرفته، هم حاکمیت ملی ایران نقض شده است و هم به شکلی آشکار و فاحش و رسمی توسل به زور انجام شده است. همه این موارد در زمره فاحش‌ترین موارد نقض حقوق بین‌الملل است و همه کشورها و نهادهای بین‌المللی باید به‌شدت آن را محکوم کنند. وجه دیگر نقض حقوق بین‌الملل در این زمینه لطمه‌ای است که به ساختار حقوقی عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای وارد شده است. درباره ممنوعیت حمله به تاسیسات هسته‌ای اجماع بین‌المللی وجود دارد؛ به‌ویژه در شرایطی که تاسیسات یادشده در کشوری واقع است که به پیمان عدم اشاعه پیوسته و تاسیساتش تحت نظرات آژانس قرار دارد. این امر در ماده ۵۶ پروتکل الحاقی مورد تأکید قرار گرفته و اینکه کنسوری به این پروتکل پیوسته یا نبیوسته، تفاوتی در ماهیت امر ایجاد نمی‌کند. نکاتی که باید مدنظر مقامات ما باشند:

۱- اتفاقات چند ماه اخیر نشان داد

سیاست «کنترل تخاصم» که در دستور کار دولت پزشکیان قرار داشت، سیاست درستی نبود و ایران و آمریکا باید نهایتاً به سوی حل جامع مشکلات حرکت کنند.

۲- با وجود اینکه تجاوزات اسرائیل و آمریکا به قلمرو ایران از نظر حقوق بین‌الملل و قواعد زیست متمدنانه محکوم است، اما در این نیز تردیدی نیست که هر جنگی اعم از دفاعی یا تهاجمی باید روزی به پایان برسد و برای پایان متمدنانه هر جنگی نیز چاره‌ای جز توسل به دیپلماسی وجود ندارد. در غیر این صورت کشورهای متخاصم باید تا آخرین

سرباز و آخرین امکانات با هم بجنگند تا حدی که نهایت یکی از پیفتد و شکست کامل یا تسلیم کامل را بپذیرد.

یادداشت

دست بالا

احمد شیرزاد

ورود آمریکا به صحنه روبرویی ایران و اسرائیل ناخوشایند بود و کشور ما تلاش داشت این اتفاق نیفتد، اما صرف نظر از آثار و عواقب آن، این امر نشان می‌دهد که در میچ‌اندازی ایران و اسرائیل، صهیونیست‌ها دست بالا را ندارند. اگر در مصاف ما با رژیم صهیونیستی طرف مقابل دست بالا را داشت، چه دلیلی داشت که آمریکایی‌ها وارد معرکه شوند؟

در عرصه لاف‌زنی شاید طرف اسرائیلی ادعا کند که هنوز خیلی از کارهای کردنی را نکرده است؛ اما به‌سختی می‌توان تصور کرد که آنها کاری را می‌توانستند بکنند و نکرده‌اند. رژیم صهیونیستی از تمام مرزهای اخلاقی عبور کرده و برایش کشتن انسان‌های بی‌گناه دغدغه‌ای ندارد؛ بنابراین اگر کاری را تاکنون نکرده است، یا نمی‌توانسته بکند یا انجام آن برایش هیچ نتیجه و دستاورد درخور توجهی نداشته است.

سه‌شنبه ۳ تیر ۱۴۰۴
۲۸ ذی‌الحجه ۱۴۴۶
۲۴ ژوئن ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۱۴۰
۳۰ هزار تومان
۸ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: روایت خانواده‌ها از وضعیت زندانی‌ها • گزارش «شرق» از شرایط بیمارستان‌های کودکان تهران در این روزها • بحران در اتحاد غربی؛ ناتروی خط باریک بقا

«شرق» نقش مخرب رافائل گروسی در تجاوز به تأسیسات هسته‌ای ایران را واکاوی می‌کند

دیده‌بان هسته‌ای یادیده‌بان اسرائیل؟

گزارش تیتربیک را در صفحه ۲ بخوانید

در میانه حملات سنگین به تهران و پاسخ‌های موشکی ایران به تل آویو، عراقچی به مسکورت

پیام تهران به جهان

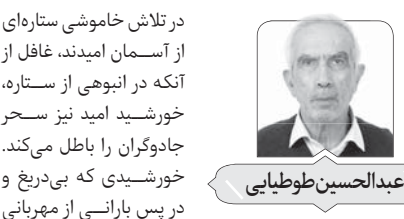
از کاخ کرملین

بن گزارش را در صفحه ۲ بخوانید.عکس: Gettyimages

یادداشت

امید، کلیدواژه زندگی

عبدالحسین طوطیایی

و همبستگی، بر عرصه‌های تفتیده سرزمین ما تابیده و افق را به زینت رنگین‌کمانیان می‌آراید. کاروانیان به سیره تاریخی کهن، گل‌های پیرشده خود را این بار هم به خاک می‌سپارند بر این امید که در رویش هزاران گل همیشه‌بهار، بر بوم سرزمین، نقش زیبای عدالت را بنگارند. گل‌هایی که با سرودی دلنوازی خواهند خواند:

و این صبحی که می‌خندد به روی بام‌هاتان

و این نوشی که می‌جوشد درون جام‌هاتان
گواه ماست ای یاران، گوه پایمردی‌های ما.

یادداشت

هدف تنها تهدید هستی ایران نیست و منطقه را هدف قرار داده است

رویکرد روسیه در قبال درگیری اخیر برای آنها هم باید مهم باشد

- آماج حملات قرارگرفتن شمال غرب و غرب ایران.
- واکنش‌ها و موضع‌گیری نه‌چندان جدی برخی همسایگان و احتمال همراهی آنان با غرب.
- آشفته‌گی سوریه پس از فروپاشی حکومت مرکزی آن و بازشدن راه برای تهاجم و پشتیبانی.

بنابراین اگرچه رسیدن به اهداف مدنظر غرب در این دو جنگ به‌سادگی امکان‌پذیر نیست، اما همیشه باید با هوشیاری به تحولات پیرامون نگرییم و دولت روسیه نیز در این برهه در موقعیت تصمیم و واکنش قرار دارد. روس‌ها باید بدانند که اگر بدعهدی کنند و موضع قاطع نگیرند، بدون ایران، روسیه‌ای هم در آینده –به معنای امروزی‌اش– وجود نخواهد داشت، حتی اگر ۵۰ سال دیگر باشد! نباید از بین رفتن زیرساخت‌های اسرائیل و وسوسه ایفای نقش در بازار سرمایه و بازسازی اسرائیل و نزدیک‌شدن تل آویو به مسکو، روس‌ها را دچار خطا در ارزیابی و واکنش کند. درنتیجه انتظار می‌رود که آنها تلاش خود را برای پایان‌دادن به درگیری ایران و غرب جدی‌تر کنند؛ در این میان کشور دوست و برادر تاریخی ارمنستان هم باید در کنار ایران بماند و با آگاهی در سوی درست تاریخ بایستد، همان‌گونه که پاکستان ایستاده و امیدواریم با پیوستن کشورهای دیگر هم از گسترش جنگ جلوگیری شود. روشن است که این یادداشت را در شرایطی می‌نویسم که هنوز خبری از رایزنی تهران و مسکو در دست نداریم و شاید برخی بندهای این نوشته، در آینده‌ای نزدیک اصلاً موضوعیت نداشته باشند (که امیدواریم چنین شود و به سوی پایان جنگ همراه با دستیابی به منافع ملی پیش رویم). اما در پایان ضمن ستودن همبستگی ملی لازم است مسئولان کلان و خرد کشوری، منطق را در ارزیابی شرایط و درگیری و گسترش احتمال منطقه درگیری و ذخایر تسلیحاتی سرلوحه رویکردهای خود قرار دهند. به هر حال عملیات فربح یک واقعیت دوسویه است که به دور از احساسی‌نگری باید به آن توجه داشت. به امید آنکه جنگ هرچه زودتر پایان یابد و استواری میهن اهورایی خویش را به تماشا بنشینیم.

گزارش نشست خبری سخنگوی وزارت خارجه:

گروسی شبهاتی سیاسی را مطرح کرد که به تجاوز منجر شد

برگزیده‌ها

از دوزخ هولوکاست در غزه تا تجاوز به ایران:

فاشیسم صهیونیستی غرب

۶

گزارشی از همدلی مردم با اجاره‌نشین‌هایی که گرفتار جنگ شده‌اند:

خانه رایگان برای مستأجران

۳

آمریکا و کلید خاموش اینترنت

اروپا زیر سایه تهدید

۴

«شرق» از سومین نشست اضطراری شورای امنیت سازمان ملل گزارش می‌دهد

فریاد عدالت یا سکوت همدستی؟

۲

نگاه

امیداجتماعی

یادداشتی از قادر باستانی‌تبریزی

رسانه در شرایط بحرانی؛ از پیام‌رسانی ملی تا روایت‌سازی جهانی

یادداشتی از نفیسه زارع‌کهن

۱۲

یادداشت

دنیای این روزای ما

ناگهان

رامین خسروخاور

«ناگهان» واژه‌ای است برخاسته از بی‌خبری، از جایی که عقل نمی‌رسد، از لحظه‌ای که دل خبر می‌شود. «ناگهان»، در را می‌گوید، بی‌اجازه می‌آید، نه دعوت‌نامه‌ای دارد، نه ضرب‌آهنگی در پیش‌درآمدش. او با شوک می‌آید، با شگفت، با شعله، گاه، ناگهان همان لحظه‌ای است که همه چیز دگرگون می‌شود: اشک، بی‌صدا می‌لغزد، خنده، بی‌مقدمه می‌شکفتد، و زندگی، بدون پیش‌زمینه، تغییر جهت می‌دهد. دل، ناگهان عاشق می‌شود. دست، ناگهان رها می‌شود. چشم، ناگهان می‌بیند. و زبان، ناگهان خاموش می‌ماند. «ناگهان» حکایتِ لحظه‌ای است که پیش‌بینی‌پذیر نبود، اما همیشه ممکن بود. او نه در تقویم جای دارد، نه در برنامه‌ریزی‌ها. گاه، «ناگهان» چنان تلخ است که زمین زیر پایت خالی می‌شود، و گاه، چنان شیرین که آسمان روی سرت باز می‌شود. ناگهان، آنجاست که درد معنا می‌گیرد، و معنا، درد می‌زاید. درست همان نقطه انفجار است؛ انفجار فهم، انفجار احساس، انفجار بودن.

آری، «ناگهان» درس عبور است، آن عبور بی‌مقدمه، بی‌پیش‌نویس، بی‌تعارف. پس حرمت بداریم لحظه‌های بی‌مقدمه را.